

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

Office Seventh and Commercial Sts. Opposite Post Office.

Post Office Address: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF Ellis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 852

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Englanti ja Yhdysvaltat taistelussa yllävallasta

Samalla kun Ranskan sanomalehdistö nykyään on täynnä Englantia vastaan tähdätyitä julkeitä hyökkäyksiä ja syytöksiä, on samainen sanomalehdistö täynnä Yhdysvaltain ylistystä, jossa eritänkin mielihyvällä tervehditään Yhdysvaltain sota- ja kauppalavaston ja taloudellisen mahdin kasvamista.

Ranska on sodan heikontama maa, jossa on pieni väkiluku. Sillä on idässä Saksassa vihollinen, joka, vaikkakaan ei ehkä tänään, mutta kylläkin jo huomenna on valmis näyttämään hampaitaan. Ranskan todellinen ja ainoa liittolainen koko Euroopan mantereella on Belgia, ellei oteta lukuun tällä kertaa tilanherrain Puolaa. Ranska ei milloinakaan olisi uskaltanut alkaa kaadetta Englantia, ellei se olisi tuntenut takanaan olevan meikoisia voimia.

Viime aikoina on Ranskan sanomalehdistö ollut täynnä artikkeleita, joissa on käsitelty Yhdysvaltain ja Englannin välistä kilpailua. Tämä kilpailu on tullut ennen kaikkea esille taistelussa merien hallitsemisesta. Mukaan äskettäin Tempsin julkaisema artikkeli erittäin osoittaa, miten suunnattomasti Yhdysvallat on edistynyt tässä kamppailussa valtamerien herruudesta.

V. 1914, eñ juuri ennen mailman sodan puhkeamista oli Yhdysvaltain kauppalavasto Saksan, Ranskan, Japanin ja Italian kauppalavastoja heikompi. Yhdysvaltain kauppalavaston tonnimäärä oli miltei kymmenen kertaa pienempi kuin merien kuningattaren, Englannin, kauppalavaston tonnimäärä. Mutta 1914—1920 vuosien välisen ajanjakson kuluksa kasvoi Yhdysvaltain kauppalavaston tonnimäärä kuusikertaiseksi, joten se nyt on paljon edellä Saksan, Italian, Ranskan ja Japanin kauppalavastojen tonnivuusta ja päässyt toiselle sijalle Englannin jälkeen.

ROMAHDUSOPPIA

Kirj. Julius Lengyel.

II. (jatkoa.)

Sodan runtelemat liike- ja kuljetusvälineet (kauppalavasto) saatiin entistä ohompaa kuntoon ja täydennettiin. Paljon tehtävää oli tietenkin sellaisen hirmumyrskyn jälkiä korjattaessa. Oltiin se hävittänyt suurta aloja meli peripohjin (maitaksemme vain pohjois-Ranskan, Belgian, Serbian ja Galtsian). Keski- ja Itä-Euroopan kansoja oli avustettava. Oli hankittava niille asuntoja, vaatteita, talouskaluja, parannettava ihmisten keuhkoja ja voimistuttettava heidän kauhun hyytämää vertaan. Ehtyneet tuotantovoimat ja seisahtanut liikenne oli saatava tyydyttävään kuntoon. Kaikkasa tällaisessa oli niille, joiden tuento oli sietettävissä kunnossa, enemminkin tekemistä, kuin oli aikeisiin mieteltömiä sotakihon päiviä. Mutta meidän on erikoisesti huomautettava, että vaikkapa mailmansodan aiheuttamaa menettä miin riittävä huodyksetuotanto, on se tavaratuotantolle osoitautunut perin riittämättömäksi. Sen myyntinäköä ei sammuttu mikään. Sillä se ei vaa niille, jotka tarvitsevat tavaraa, vaan niille, jotka genevität maksamaan siitä vaaditun hinnan. Tätä "tieteellistä" eroavaisuutta ei otettu huomioon. Mikä vei likatutuotanto. Tuotetut hyodykkeitä myytiin valikkasen (kaupan) kautta. Täten

toin Yhdysvaltain kauppalavaston tonnivuusta oli vastaavan ajan kuluksa kasvanut 10,380,000 tonnilla, eli noin 500 pros. Yhdysvallat on tässä suhteessa ottanut vakavalta kannalta kysymyksen merien valtiaksi pääsemisestä ja Englannin toiselle sijalle työntämisestä.

Yhdysvaltain pyrkimys ottaa Englannin aseman merien herrana on sotilavaston vahvistamisessa saanut vieläkin kiihkeämpää tuontea. Englannin hallitus on useammin kuin kerran julistanut, että sen laivaston tulee aina kaikkien olosuhteiden vallitessa olla yhtä voimakas kuin maailman kahden sitä seuraavan merivallan yhteensä. Tätä Englannin laivaston asemaa ja sitä koskevaa politiikkaa on pidetty itsestään selvänä asiana ja useammin kuin kerran on Englannin parlamentin ylä- ja alahuone sille suunausensa antaneet.

Tästä huolimatta on Yhdysvallat päättäneet sivuuttaa ja olla ottamatta huomioon merien nykyisen valtijaan ennakkopäätöksiä. Niinpä näemmekin Yhdysvaltain laivastodepartementin viimeisessä raportissa seuraavat rivit: "Laivastodepartementti on päättänyt alkaa noudattaa politiikkaa, jonka mukaan Yhdysvaltain laivaston suuruuteensa ja aseistustensa yahuuteen nähden v. 1925 mennessä tulee olla yhtä voimakas kuin minikä tahansa maailman voimakkaimpan maan laivaston. Tämän vuoksi me tulemme lisäämään laivastoaamme joka vuosi varallisuutemme mukaan. Meidän tulee saavuttaa tämä päämäärämme viimeistään v. 1925 mennessä."

Ranskan Temps lehti huomauttaa, että ainoa laivasto, jota Yhdysvaltain laivastodepartementin sihteerin huomautus voi koskea on Englannin laivasto, joka tietenkin tällä kertaa on mailman voimakkaain. Englantia uhkaa nyt vaara.

Tehtyään tämän huomautuksen, esittää Temps lehti tilastollisia tietoja, joihen mukaan Yhdysvallat voivat saavuttaa kysymyksessä olevan päämäärän j. v. 1923, ellei Englanti puolestaan pane liikkeelle kaikkia voimiaan. Sitten Temps lehti, joka sivummen sanoen on Ranskan hallituksen virallinen äänenkannattaja, päättää lausuntonsa seuraavalla huomautuksella: "Mitä suurimmalla mielenliikutuksella ja ymmärryksellä me seuraamme näitten kummankin maan laivastojen liikkeitä. Taistelut merien vallitsemisesta on alkanut."

Ranskan sanomalehdistö koettaa peitellä iloaan sen johdosta, että avoin taistelu merien herruudesta on Yhdysvaltain ja Englannin välillä alkanut, mutta se ei siinä oikein tahdo jaksaa kestää kiusausta, minkä vahingonilto tuottaa. Ja todellakin on tällä taistelulla kauaskantoinen merkitys.

Meillä on tuoreessa muistissa mitenkä ja kuinka taistelu Englannin ja Saksan välillä alkoi. Englanti vaati Saksaa lopettamaan laivastovarusteluitaan, jota vastoin sillä ei ollut mitään sitä vastaan, että Ranska, Belgia tai Venäjä lisäsi laivastonsa vahvuutta. Imperialistisen Saksan pyrkimys rakentaa maailman voimakkain laivasto itselleen, suurimman määrän ensiluokkaisien taistelulaivojen rakennuttam-

minen, varustellut Kielin kanavan ympärillä jne. olivat kaikki seikkoja, jotka ärsyttivät koko Englantia siinä määrin, että Englantia valla oleva luokka teki liiton Ranskan ja Venäjän vallasta olevien luokkien kanssa siitä huolimatta, että sen ja jälkimmäisten välillä asiat Aasiassa ja Amerikan markkinoilla olivat hyvin pahasti ristissa. Nyt Saksan asemesta ilmaistuu taisteluairealle Englantia vastaan paljon vaarallisempi ja voimakkaampi kilpailija, nim. Yhdysvallat.

Ranskan porvaristo toivoo hyötyvänsä Englannin ja Amerikan välisestä yhteentörmäyksestä. Tämä selittää sen rohkeuden ja häikäilemättömyyden, jolla Ranskan sanomalehdistö tekee hyökkäyksiä Englantia vastaan. On mielenkiintoista nähdä mitenkä suurella inolla Ranskan sanomalehdistö koettaa tehdä mitätömäksi Venäjän ja Englannin armeijoiden toiminnan viimeisessä sodan alkuaikoina sitäkin huolimatta, että ne silloin yksistään saattoivat pelastaa Ranskan täydellisen joutumasta Saksan armoille. Sen sijaan muistetaan Ranskan sanomalehdistössä yksistään kiitellä Yhdysvaltain armeijan ja laivaston toimia ja niitten "ihmeellistä urhoollisuutta barbaarimaisten hunnien karkottamisessa."

Kun näitä artikkeleita lukee, niin ne ihmeellisesti muistuttavat mieleen niitä artikkeleita, joita kirjoitettiin Venäjän armeijasta ja Venäjän tsarinnin mahavuudesta sodan syytymisen aikoihin. Nämä ovat omansa sanomaan kaikille Ranskan alamaillille: "Älkää olko peloisianne meidän taistelustamme Englannin kanssa. Me peloaamme joka tapauksessa sadan prosentin varmuudella. Yhdysvallat meidät kyllä vie läpi. Siihen mennessä kun Englanti kirkkautuu, jos nim. noita liikavaroista on niin paljon, että kysymykseen saatava tulla niitten ulkomaille lähettämisen."

Tällä ei suinkaan tahdota väittää sitä, etteivätkö Euroopan näköön nähtyvätsä kansat todellakin apua tarvitsisi, mutta kun pyyntö tulee jonkun nykyisen tilanhaltijan Puolan virallisen edustajan taholta, niin on melkoilla syytä epäillä kauniin pyynnön perimmäistä tarkotusta.

Vanhalla ajalla tavattiin sanoa: "Kavahda lahjoja kantavaa kreikkalaista." Nykyisten kokemusten perusteella tuon sanantavan saattaisi hyvällä syyllä muuttaa seuraavalla tavalla: "Kavahda anomuksia kuljettavaa puolalaista."

— Se joka epäilee proletariaatin diktaatuurin välttämättömyyttä keino-na voiton saavuttamiseksi porvaristosta, se helpottaa viimeksimainittuun voitehoitoja: se ken epäilee tai kieltäytyy proletariaatin poliittisesta puolesta, se valmistee tyviään joukkojen heikentumista ja hajaantumista. — Kamenjev.

PUOLAN VALKOISET KERJÄÄMÄSSÄ APUA

John Smulskin, Yhdysvalloissa olevan Puolan avustamiskomitean pyynnöstä, tulee sotasihteerin, Weeks, kongressilta anomaan lupaa saada myydy "Euroopan näköön nähtyville kansoille" armeijan liivavarastosta tarpeita.

Epäilemättä jos sellaisia kauppia tullaan tekemään, tulee kauppahinta olemaan likipitään samansuuntainen kuin silloin, kun Yhdysvaltain liivavarastosta Ranskalle myytiin moottorivaunuja ja ruokatarpeita heti askelevoon allekirjottamisen jälkeen, taikka kun samaisista varastoista Wrangelille, Kerenskille ja Puolalle ja kumppaneille myytiin tykkeitä, ammuksia, univormuja, ruokatarpeita jne. Yhdysvaltain hallitus sai silloin vastikkeeksi miljoonien dollareitten arvosta sellaisien hallitusten kanniisti kirjailtuja velkakirjoja, joilla todellisuudessa ei ollut nikkelin arvoa. Noita hallituksia ei näet ollut lainkaan olemassa ja niitten antamat vakuudetkin perustuivat vain hurskaihin toiveisiin bolshevien kukistamisesta.

Jokaisessa tapauksessa kun armeijan liivavarastosta on riennetty antamaan avustusta "Euroopaan nähtyville kansoille", on siitä Yhdysvaltain hallitukselle koitunut siveisiä tappioita ja niillä Euroopassa on huseerattu vähän niin ja näin.

Muuten nykyisten olosuhteiden vallitessa saatava tavallinen maallikko ajatella, että noita armeijan liivavarastoita hyvin kiipeästi saatettaisi kaivata kotimaassakin, missä miljoonien nouseva työttömien armeija niitti surkeasti tarvitsisi oloja lieventämään, jos nim. noita liivavaroista on niin paljon, että kysymykseen saatava tulla niitten ulkomaille lähettämisen.

Tällä ei suinkaan tahdota väittää sitä, etteivätkö Euroopan näköön nähtyvätsä kansat todellakin apua tarvitsisi, mutta kun pyyntö tulee jonkun nykyisen tilanhaltijan Puolan virallisen edustajan taholta, niin on melkoilla syytä epäillä kauniin pyynnön perimmäistä tarkotusta.

Vanhalla ajalla tavattiin sanoa: "Kavahda lahjoja kantavaa kreikkalaista." Nykyisten kokemusten perusteella tuon sanantavan saattaisi hyvällä syyllä muuttaa seuraavalla tavalla: "Kavahda anomuksia kuljettavaa puolalaista."

KARJALAN PAINOKONE!

Karjalan Komitealle juuri saapuneen kaapelisanoman mukaan, ovat Karjalan toverit, luottaen Amerikan Suomalaisten työläisten alkamaan keräykseen, alkaneet hommata tätä painokoneetta. Alkuperäisesti suunniteltiin painokone ostettavaksi Amerikassa, mutta verrattuaan takäläisiä hintoja Eurooppalaisiin hintoihin, havaitsimme tämän ja muiden käytännöllisten seikkojen puhuvan sen puolesta, että se ostetaan sieltä. Tiedotimme hinnoista, y. m. tiedon karjalaisille ja nyt heiltä saapuneen tiedon mukaan katsovat hekin edullisemmaksi ostaa sen jostakin Euroopan maasta. Nyt siis puuttuu vaan rahojen toimitaminen painokoneen ja kirjapainovälineitten ostamiseksi.

Englannin laivarakennusteollisuus on jäänyt koko laila jälkeen amerikalaisesta kilpailijastaan. Lisääntynyt tuotanto on samalla suuresti kannustanut työalua. Hinnat ovat rauhaan jätteen kohonneet satumaisesti. Hintojen kohoaminen jatkui tukkukaupassa huhtikuun 1920. Silloin olivat hinnat Englannin työministerin tekemien laskevien mukaan kohonneet 222.9% sitten vuoden 1914 helmikuun. Muilla vähittäiskaupassa jatkoi hintojen kohoaminen aina viime joulukuuhun asti ja vaikeutti luonnollisesti työläisten asemaa vastaavassa määrässä. Kuumeentapaisen tuotantoliikkeen jatkuessa voivat työmiehet joutuneen saada korkeampia palkkoja, vaikkeivat he voineetkaan saada palkkojaan nousemaan ennenkuin vasta uuden kallistuksen ja vaattensa suurempaa palkankorotusta. Mutta kun sodanjälkeiskonjunkturiin keinoetolon luoone alkoi selvitä herroille kapitalistille, tuli työpalkkojen korottamista suurta uhrauksia ja lakkoja vaativat tehtävät. Tätä todistaa syysyllä 1919 vallinnut ja alkupolven 1920 kestänyt lakko. Viimeksimainittuna aikana oli lakossa 9 miljoonaa työmies, jotka yhteensä n. 20 milj. kokonaista 400 miljoonaa työpäivää. Erinaisten yleisten kauppatavaran hinnat alkoivat pudota jo helmikuussa 1920 ja samalla alkoivat kapitalistitkin hyökätä. Heidän tuonnanhakkeneen tuli työpalkkojen pönkeminen. Kuten jo huomautimme, olivat elinkustannukset tähän aikaan suinkaan laskeneet. Seurauksena oli,

si. Ja tämä tapahtuu sitä pikemmin, mitä nopeammin kirjapainorahaston keräys toimitetaan.

Toverit, työläiset! Ryhtykääpä nyt kiireellisesti painokonehaston saattamista mahdollisimman suureksi. Toimittakaa keräyksiä, iltamia jne. Aika on tosin kireä meilläkin, mutta vielä suuremmassa ahdingossa ovat sodan rauniolla uudelleen rakentamistyötä tekevät Karjalan raatajatoverit.

Kansainvälinen luukkataistelu velvoittaa meitä ojentamaan avarallisen veljenkättemme karjalaisen avustamiseksi.

Toimintaan! Painokone Karjalaa. Toveruudella Karjalan komitea.

IMPERIALISMIN ESITTÄMÄ LASKU

Jokaisen täysikäisvanen ja lapsen osalle lankeet tänä vuonna Yhdysvalloissa seuraava lasku maksettavaksi: Menneestä sodasta henkilöä kohden \$28.00 ja tulevaisuuden sodasta \$80.00 henkilöä kohden.

Ennen sotaaan yhtymistä kuuluu Yhdysvaltain vakinaiseen armeijaan 100,000 miestä ja 5,000 upseeria. Sodan jälkeen tuo luku kohotettiin 250,000 mieheen ja 17,000 upseeriin.

Vastaavat numerot, ehkäpä vieläkin räikeämmät, ilmenevät laivasto-ohjelmassa, sillä Yhdysvaltain laivaston tulee vuoteen 1925:een mennessä olla yhtä voimakas kuin minkään muun maan sotilavaston maailmassa.

WALL-KATU HALUAA KENTÄÄ TAAKKA

Sodan aikana Wall katu pröystäsi siitä, että se sodan kannattamiseksi uhraisi enemmän kuin mikään muut ainekset Yhdysvalloissa. Tällä kertaa kun voittoaer tullaan poistamaan ja tilalla asetetaan väilliset verotukset, käytettyä taistelussa Wall katu sitä välttää, et tä yleisö on joutunut nämä voittoverot maksamaan ja että juuri Wall katu on se, joka haluaa nämä verotukset viritellä pois kansan hartioilta. Kummallokin kertaan nyt sitten Wall katu on puhunut totta?

Hyvin todennäköiseltä tuntuu, että Wall katu ei kummassakaan tapauksessa ole maksanut veroja, eikä tule niitä edelleenkään maksamaan, vaan että yleisön, se on raatajalokan, tulee ne suorittaa vastaamisessa kutent menneisyydessäkin.

Vallankumous kemian alalla. Tyyppä on kaun pidetty yhtenä alkuaikoina, joista kaikki tämän mailman elolliset ja elottomat aineet ovat muodostuneet. Viime sodan aikana saatiin huomattavia tuloksia tämän maanviljelykselle ja räjähdysainevalmistukselle välttämättömän aineen mitta monipuolisimassa käytännössä.

Äskettäin on englantilaisen fyysikon Rutherfordin onnistunut radiumisäteilillä (n. k. alfaisäteilillä) jakaa typpi atomiksi alkuosiksi. Hänen kokeittensa mukaan olisi typpi vedyn ja heliumin sekoitus, jonka osat olisivat niin voimakkaasti yhdistyneet, että niitä ei tavallisilla kemiallisilla meneteltyvoilla voi saada irto toisistaan. Täten on taas päästy askel eteenpäin siinä katsantokannassa, jonka päämääränä on todistaa, että kaikki alkuaineet ovat vedyn ja heliumin sekoituksia.

että voitollisten ententen valtojen ja puolueettomien maitten työläiset jotka olivat eläneet verrattain "sietettävissä" oloissa, saivat äkkiä vähentää elinvaatimuksiaan. Maailmanmarkkinoiden ja kotimaisen liikuttuannon välinen jännitys ilmenee köyhällisten asettamisessa puolustuskannalle. (Taistelu palkkojen polkemista ja työttömyyttä vastaan) Hintojen aleneminen jatkui nopeammalla vauhdilla samoin kuin tuotannon vähentäminenkin.

Puuvillan ja kuparin hinta laski puolessa vuodessa kolmanneksella. Vuodat, villat, silkki, kummi, kahvi, useat viljalajit, sokerit, rehuaineet y. m. seurasivat nopeasti puuvillan antamaa esimerkkiä. Laivausmaksujen alenemista kuvaa seuraava "Vossische Zeitungissa" tammikuun 18 päivänä ollut kuvaus: "Amerikalaiset hillirahdit osoittavat alenemisen merkkejä. Halpeneminen jatkui hyvävauhtia. Amerikasta Rotterdamiin on rahi vain 4 dollaria. Tämä merkitsee asiantuntijojten laskeleminen on mukaan 2 dollarin tappiota tonnia kohden." Tämän suhteen huomautetaan vain siitä, että maailmansotaa kohotti laivausmaksuja niin suunnattomassa määrässä, että laivavaruustajat pistivät kerrassaan satumaisia halpenemista kuvaa sattuvasti "Daily Heraldin" lausunto 6 päivästä tammikuuta, jonka mukaan parhaat laivavälit Tynen satamassa maksavat 62 shillinkiä 6 pencea hinnalla ollessa kolmea kukkautta aikaisemmin 150

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAKSIA ULKOMAILLA

Historiallinen katsaus Tšekko-Slovakian luokkataisteluihin

Kesällä 1920 alkoi Mmetä voimakasta tyytymättömyyttä oikeistososiaaliseen johtoon ja näiden kokoomuspolitiikkaan. Ankara taloudellinen puristus jähdytti kansalliset tunteet. Tyväki alkoi tarkkaavemmin kuunnella, mitä vallankumouksellisilla oli sanottavana.

Tämä ententen luoma tasavalta oli aiottu vaihtokiraksi. Yhä enemmän alkoi porvaristo pitää sitä tukikohtana Neuvosto-Venäjää vastaan. Sen presidentti Masaryk (Ruotsin "Sosialdemokratien" "marxilainen" auktoriteetti) vakuutti ententen herroille, että heidän työväki ei ole kumouksellista. Sos. dem. ministeri Tusar ja kump. olivat takuussa siitä. Nämä väittivät Puolalle aseita Neuvosto-Venäjää vastaan.

Kun syysk. puolivälisin aiotun puoluekokouksen vaalit osoittivat kovin punaista, yrittivät herat tempuilla. Tusar toverineen erosi hallituksesta ja kokous lykkättiin. Virkamiesministeri Cerny alkaa julkitaisteluun Puolan boikotista ja 8 tunnin työpäivästä vastaan, poliisi ike kommuunien kimppeun. Valtio ryhtyy tukemaan oikeistososialistia, kun nämä anastavat itselleen työväenlehtiä ja taloja vasemmistoneemistöltä. Lah-tarilegionaalaiset ryhtyivät avoimeen taisteluun työväkeä vastaan. Palkonnat, suojeluskunnat ym. porvariston järjestöt mobilisoidaan.

Vasemmiston täytyy vielä kulkea sovittelevien kiertotie, ennenkuin kiertämättömän taistelun välttämättömyys selkenee. Se julisti "puolueen yhteistyä" ja kehoitti kokontumaan puoluekokoukseen. Syysk. 17 p:nä valitaan Pragun työväenlehdelle "Pravo Lidu" työmaaneuvosto ja erotettiin oikeistolainen toimittaja Nemec. Oikeisto julkaisee samalla nimellä lehtiä ja kehoittaa yhteyteen, mutta ilman kommunisteja. Ilmestyy lehti "Rude Pravo", joka asettuu avoimesti III Internationalen kannalle. Syysk. 25 p:nä kokoukseen puoluekokous, "Maalokuussa, joka lykkää internationalisyyskysymyksen, eristetään oikeisto. Sen on lähdeyttä puolueesta. Saksalaisessa puolueessa sai oikeisto Karlbadin kokouksessa aikaan kompromissin, se kun ei ollut niin pahasti pilannut mainettaan ministeripolitiikalla ym. kuin Tusarin sakkii. Mutta tämän takia tulikin periaatteellinen keskustelu saksalaisten kesken terävämmäksi, se koski selvästi kumoukskysymystä, kun sen sijaan tšekkiläisillä ylimalkainen "vasemmistolaisuus" oli noussut ministeriosialismin vastana.

Nämä molemmat menettelytavat kuvaavat köyhällisten kumoukselliseksi selkenemisen tietä. Toinen yrittää vallata sos. dem. puoluetta, toinen pyrki perustamaan kommunistipuoluetta ukopuolelle. Mikä tapa on parempi, se on arvioitava kussakin tapauksessa erikseen, pantentia ei ole. — Valloituspolitiikka näyttää menestyvän siellä, missä oikeisto saadaan pois puolueesta. Voidakseen jädä puolueeseen täytyy kommunistien saada siinä liikkumistilaa. Arvosteltiin voisi sanoa, että kumpikaan ei tässä tapauksessa oikein onnistunut: tšekkiläisten vasemmistopuolue jäi liian sekavaksi, saksalaiset alistuivat raskaaseen kompromissiin. Mutta tä-

shillinkiä. Tuoreimpien tietojen mukaan myytiin He Ilavessa amerikalaisia kivihiiliä alle rahtikustannustentkin.

Hintojen jatkuva putoaminen seurauksena on tuotettujen tavarointen hävittäminen. (Hintoja koetetaan nostaa lähettämällä suuria tavaravaroja). Yhdysvalloissa käytetään viljaa monastikin polttoainona! Maanviljelijöille käy huokeammaksi käyttää tätä erikummallista polttoainetta kuin kivihiiltä. Sillipyynti onnistui yhteen aikaan Englannissa niin hyvin, että oli pakko viskata kalat takaisin mereen. Brasilian kautukintuottajat ovat puolestaan päättäneet supistaa tuotantoaan 25%:lla. Yhdysvaltojen puuvillanviljelijät "ovat pakotettu" vähentämään viljelysmuotannon kokonaisella 50%. Kaikilla tuotannon aloilla tapahtuu työseisauksia (erittäinkin kutomo, kone ja laivarakennusteollisuuden alalla). — Tuotannon seisauttussa joko osittain, tai kokonaan, lakkaa kaupallinen yhteistyö. Tavaraita ei kannata lähettää mihinkään, joten laivat vedetään telakkoille lepäämään ikäänkuin talven tullen.

Tuotannon keinotekoisia nousukautta on siis seuramassa sen keinoteltuun kautta järjestetty aleneminen. Tätä alenemista koetetaan tidentkin käyttää joukkojen elintason alentamiseksi. Suuressa rönkytyksessään kirjottaa vieniläinen sanomalehti "Neuen Freien Presse" saksalaisen Itävallan oloista: "Jokapäiväisen kokoomus osoittaa, että työväenluokan elin-

mä on vain jälkiruostelua. Toimessa olevain poliitikan määrävät olt. Pian joutuinkin Tšekko-Slovakian köyhällistä koetukselle. Ja nyt ootautui hallitteleksi se, ettei eriköillä kommunisteilla ollut ehoaj yllistiseen johtoon ja näiden kokoomuspolitiikkaan. Ankara taloudellinen puristus jähdytti kansalliset tunteet. Tyväki alkoi tarkkaavemmin kuunnella, mitä vallankumouksellisilla oli sanottavana.

Lokak. 13 p:nä on eräässä Pragun tuomioistuimessa esillä Nemecin juttu "Pravo Lidun" puolesta "Rude Pravo" vastaan "liikkeen häiritsemisestä". Porvarillisella tuomioistuimella oli ilo ratkaista riita työväen yhteisömaisuudesta oikeistolaisilta ynsä eduksi. Samaan aikaan, mar-raskuulla, tulevat II Internationalen pomot Pragiin. Oikeisto uhkaa tyjennettyä Työväentalon. Vasemmisto varustautuu sinne.

Oikeistolle ei tilanne ollut oikein edullinen. Kansalliset mellakat 17—21 p. marraskuuta kiinnittivät esitymättömän taistelun välttämättömyys selkenee. Se julisti "puolueen yhteistyä" ja kehoitti kokontumaan puoluekokoukseen. Syysk. 17 p:nä valitaan Pragun työväenlehdelle "Pravo Lidu" työmaaneuvosto ja erotettiin oikeistolainen toimittaja Nemec. Oikeisto julkaisee samalla nimellä lehtiä ja kehoittaa yhteyteen, mutta ilman kommunisteja. Ilmestyy lehti "Rude Pravo", joka asettuu avoimesti III Internationalen kannalle. Syysk. 25 p:nä kokoukseen puoluekokous, "Maalokuussa, joka lykkää internationalisyyskysymyksen, eristetään oikeisto. Sen on lähdeyttä puolueesta. Saksalaisessa puolueessa sai oikeisto Karlbadin kokouksessa aikaan kompromissin, se kun ei ollut niin pahasti pilannut mainettaan ministeripolitiikalla ym. kuin Tusarin sakkii. Mutta tämän takia tulikin periaatteellinen keskustelu saksalaisten kesken terävämmäksi, se koski selvästi kumoukskysymystä, kun sen sijaan tšekkiläisillä ylimalkainen "vasemmistolaisuus" oli noussut ministeriosialismin vastana.

Nämä molemmat menettelytavat kuvaavat köyhällisten kumoukselliseksi selkenemisen tietä. Toinen yrittää vallata sos. dem. puoluetta, toinen pyrki perustamaan kommunistipuoluetta ukopuolelle. Mikä tapa on parempi, se on arvioitava kussakin tapauksessa erikseen, pantentia ei ole. — Valloituspolitiikka näyttää menestyvän siellä, missä oikeisto saadaan pois puolueesta. Voidakseen jädä puolueeseen täytyy kommunistien saada siinä liikkumistilaa. Arvosteltiin voisi sanoa, että kumpikaan ei tässä tapauksessa oikein onnistunut: tšekkiläisten vasemmistopuolue jäi liian sekavaksi, saksalaiset alistuivat raskaaseen kompromissiin. Mutta tä-

shillinkiä. Tuoreimpien tietojen mukaan myytiin He Ilavessa amerikalaisia kivihiiliä alle rahtikustannustentkin.

Hintojen jatkuva putoaminen seurauksena on tuotettujen tavarointen hävittäminen. (Hintoja koetetaan nostaa lähettämällä suuria tavaravaroja). Yhdysvalloissa käytetään viljaa monastikin polttoainona! Maanviljelijöille käy huokeammaksi käyttää tätä erikummallista polttoainetta kuin kivihiiltä. Sillipyynti onnistui yhteen aikaan Englannissa niin hyvin, että oli pakko viskata kalat takaisin mereen. Brasilian kautukintuottajat ovat puolestaan päättäneet supistaa tuotantoaan 25%:lla. Yhdysvaltojen puuvillanviljelijät "ovat pakotettu" vähentämään viljelysmuotannon kokonaisella 50%. Kaikilla tuotannon aloilla tapahtuu työseisauksia (erittäinkin kutomo, kone ja laivarakennusteollisuuden alalla). — Tuotannon seisauttussa joko osittain, tai kokonaan, lakkaa kaupallinen yhteistyö. Tavaraita ei kannata lähettää mihinkään, joten laivat vedetään telakkoille lepäämään ikäänkuin talven tullen.

Tuotannon keinotekoisia nousukautta on siis seuramassa sen keinoteltuun kautta järjestetty aleneminen. Tätä alenemista koetetaan tidentkin käyttää joukkojen elintason alentamiseksi. Suuressa rönkytyksessään kirjottaa vieniläinen sanomalehti "Neuen Freien Presse" saksalaisen Itävallan oloista: "Jokapäiväisen kokoomus osoittaa, että työväenluokan elin-

taso on suuresti kohonnut. Työmiehet saavat riittävästi ruokaa ja vaatteita. Samaan aikaan kirjottaa "Times" Englannin tilaan seuraavaa: "Lähesty jotta pidettiin rikkaimpana etelä-Venäjän samansuuruisista kaupungeista on mailla suurimman kurdujen perheellöisyyksistä on vain muisto jälkelläsiä terä- ja thnalytytyösuorittajien aika näyttävä oleen ja menneen." Vahingoniltoissa jatkaa lehti edelleen: "Saadessaan aikaisemmin virhe palkkoja olivat kaupungin työläisyyllisesti ja hekumallisesti tultat rahansa hienoihin vaatteisiin, polkupyöriin ja muihin turhuuksiin. Ny on tästä huvituksesta tullut loppu." Sodan jälkeisten taloudellisten pönkimysten johtavana periaatteena "korjautyö." Tarkoituksena oli saada vallankumouksellinen ja vallankumouksellistuttava Neuvosto-Venäjä pois maailman yhteisestä. — Vuotessa Keski- ja Itä-Euroopan kansoja hankkimalla niille välttämättömiä elintarpeita ja panna tuotanto neisto käyntiin. Mutta tätä tavoitella onsa jouduttin liikuttuotannon kalla maailman ääriellä, vahingoittamatta asemasta vahvistettiin neuvostovaltaa, ihmisten elintason alenemistien maassa ja tuotantokoneista tuotettiin seisoamaan. Kapitalistien aseleikkana hautomat haaveet murkautuivat auttamattomasti. Niiden kummitta todistaa parhaiten nykyinen maailman taloudellinen ahdistus. Kansainvälinen kapitalismi on kaatansa partaalla.